

Rada do spraw Zdrowia Publicznego przygotowała stanowisko w sprawie „Czystego powietrza dla Polski”. Jakość powietrza i jego wpływ na środowisko, a co najważniejsze na ludzkie życie i zdrowie, nabiera coraz większego znaczenia wraz ze wzrostem świadomości społecznej.

W stanowisku Rada zwraca uwagę na fakt, iż w wielu krajach Unii Europejskiej jakość powietrza uległa poprawie. Mimo to w Polsce jakość życia obywateli jest jednak nadal obniżona z uwagi na zły stan powietrza, które zwiększa ryzyko zachorowania na choroby krążeniowe, oddechowe i nowotwory.

Skutki zdrowotne związane są zarówno z krótkotrwałą ekspozycją na podwyższone stężenia zanieczyszczeń jak i z ekspozycją długoterminową, liczoną w latach. W przypadku pyłu zawieszonego długotrwałe narażenie zwiększa ryzyko zgonu. Zgodnie z szacunkami w Polsce corocznie przyczyna się ono do około 45 000 przedwczesnych zgonów, a setkom tysięcy obywateli zwiększa ryzyko nagłych i przewlekłych chorób. Zanieczyszczenia powietrza działają niekorzystnie na rozwój noworodków i dzieci oraz zdrowie osób w wieku podeszłym.

Mając na względzie znaczenie jakości powietrza jakim oddychają Polacy Rada ds. Zdrowia Publicznego zgadza się z ustaleniami Zespołu roboczego ds. wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie przy MZ, iż znaczna poprawa jakości powietrza możliwa jest jedynie przy równoczesnym wdrożeniu działań średnio- jak i długoterminowym, których celem jest trwała redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym przede wszystkim pyłu, zwłaszcza z sektora komunalno-bytowego i transportu.

Rolą ogłaszania alarmów powinno być zmotywowanie samorządów i obywateli do jak najszybszego i jak najszybszego podejmowania działań mogących skutecznie ograniczyć ryzyko dla zdrowia związane ze złą jakością powietrza.

Wśród działań priorytetowych, jakie powinny być realizowane w celu poprawy jakości powietrza w Polsce i zmniejszenia ryzyka narażenia Polaków na zanieczyszczenie atmosfery konieczne jest:

- zintensyfikowanie działań w celu zredukowania emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- przyspieszenie działań zmierzających do obniżenia stężenia pyłu zawieszonego, poprzez redukcję emisji pyłu PM_{2,5} i PM₁₀,
- przyspieszenie redukcji stężeń dwutlenku azotu (NO₂) i pyłów poprzez efektywne ograniczenie emisji z transportu,
- promowanie wykorzystywania wydajnych i ekologicznych systemów lokalnego ogrzewania oraz energooszczędnego budownictwa,
- wysyłanie powiadomień SMS o przekroczeniu poziomów informowania i alarmowania do wszystkich obywateli,
- prowadzenie szerokiej edukacji.

Rada opowiada się za opracowaniem strategicznych programów na poziomie polityki krajowej i lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem roli jednostek samorządu terytorialnego, mających na celu szybką poprawę jakości powietrza w Polsce.